

Bruxelles, 30. travnja 2015.
(OR. en)

8346/15

CULT 22
DIGIT 22
REGIO 35
IND 62
SOC 262
EDUC 111
SAN 131

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika/Vijeće
Br. preth. dok.:	8110/15 CULT 21 DIGIT 16 REGIO 29 IND 55 SOC 245 EDUC 109 SAN 111
Predmet:	Nacrt zaključaka Vijeća o kulturnim i kreativnim preplitanjima u svrhu poticanja inovacija, gospodarske održivosti i socijalne uključenosti – <i>usvajanje</i>

Tijekom nekoliko sastanaka Odbor za poslove u kulturi pripremio je navedene zaključke s ciljem njihova usvajanja na sastanku Vijeća za obrazovanje, mlade, kulturu i sport 18. i 19. svibnja 2015. S tekstom se sada slažu sve delegacije.

Odbor stalnih predstavnika stoga je pozvan potvrditi dogovor koji je o nacrtu zaključaka postigao Odbor za poslove u kulturi i tekst proslijediti Vijeću radi usvajanja i kasnije objave u Službenom listu.

**Nacrt zaključaka Vijeća
o kulturnim i kreativnim preplitanjima u svrhu poticanja inovacija,
ekonomske održivosti i socijalne uključenosti**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

UVIĐAJUĆI DA:

1. Kulturni i kreativni sektor izvor su kako kulturne tako i gospodarske vrijednosti. Posljednjih godina mnogo je učinjeno kako bi se kulturni i kreativni sektor etablirali kao sastavni dio društva i gospodarstva Europe te kao izvor rasta, radnih mjesta i prosperiteta. Međutim, njihov širi doprinos još nije u potpunosti prepoznat, posebno u smislu potencijala kulture i umjetničke kreativnosti za pokretanje inovacija u drugim gospodarskim sektorima, u društvu u cjelini te za dobrobit pojedinaca.
2. Preplitanja kulturnog i kreativnog sektora s drugim sektorima mogu se shvatiti kao proces povezivanja znanja i vještina koji su specifični za kulturni i kreativni sektor s onima drugih sektora kako bi se došlo do inovativnih i inteligentnih rješenja za današnje društvene izazove.
3. Kulturna i kreativna preplitanja mogu biti od uzajamne koristi svim uključenim sektorima ako je sudjelovanje tih sektora ravnopravno.

SMATRA DA:

4. Kulturna i kreativna preplitanja s drugim sektorima mogu rezultirati širokim rasponom koristi¹, što uključuje:

- poboljšanje brige o klijentima, zadovoljstva zaposlenika te organizacijske djelotvornosti u poslovnom i javnom sektoru uključivanjem dizajnera, umjetnika i drugih kreativnih profesionalaca u razvoj inovativnih rješenja jednostavnih za uporabu te stvaranjem multidisciplinarnih timova;
- povećanje stope prisutnosti učenika na nastavi i njihovih postignuća, poticanje kreativnog učenja i dobrobiti učenika te poboljšanje angažiranosti roditelja uključivanjem umjetnika i kreativnih profesionalaca u školske aktivnosti;
- smanjenje medicinskih izdataka i stope hospitalizacije poboljšanjem prevencije bolesti te procesa rehabilitacije pacijenata putem umjetničkih i kreativnih praksi;
- obnovu industrijskih područja i urbanih prostora te promicanje turizma pomoću integriranja kulture i kreativnosti u dugoročne strategije lokalnog i regionalnog razvoja;

¹ Na temelju priručnika za politike o promicanju kreativnih partnerstava pripremljenog u okviru radne skupine za otvorenu metodu koordinacije (2014.), http://ec.europa.eu/culture/library/reports/creative-partnerships_en.pdf.

- povišenje razine ponašanja potrošača i proizvodnih industrija koje uključuje svijest o okolišu, smanjenje potrošnje energije i iskorištavanja resursa uključivanjem dizajnera, umjetnika i drugih kreativnih profesionalaca u proces recikliranja te u proces prerade i ponovne uporabe (*upcycling*) otpadnih materijala s ciljem stvaranja novih, inovativnih i funkcionalnih proizvoda s dodanom vrijednosti;
- poboljšanje socijalne uključenosti i života zajednice putem kulturnih i kreativnih aktivnosti te integriranjem suvremene arhitekture, umjetnosti i dizajna u javne prostore i zgrade od kulturne i povijesne vrijednosti.

NAPOMINJUĆI DA:

5. Nije razvijena svijest o potencijalu spajanja umjetnosti, kulture i kreativnosti s tehnologijom, znanosti i poslovanjem, a dobre prakse nedovoljno se razmjenjuju. Posebice je još uvijek podcijenjen te stoga nedovoljno iskorišten katalitički učinak koji kultura i umjetnost imaju na inovacije u svim sektorima.
6. Preplitanja se događaju na sjecištima različitih sektora. Međutim, sektori i politike još se uvijek često organiziraju izolirano jedni od drugih, čime se ograničava potencijal za sinergije i pojavu inovativnih rješenja. Kako bi se prevladao takav izolirajući način razmišljanja te promicala preplitanja, potreban je sveobuhvatan strateški pristup u kojem sudjeluju svi dionici od lokalne razine do razine EU-a.
7. Postoji potreba za pouzdanim i usporedivim podacima o kulturnim i kreativnim preplitanjima kojima bi se omogućilo bilježenje i analiza njihova doprinosa cjelokupnom gospodarstvu te njihova utjecaja na šire društvo na svim razinama.

8. Razvojem kreativnih vještina i kritičkog razmišljanja tijekom formalnog obrazovanja te neformalnog i informalnog učenja pojedincima se omogućuje da spremnije odgovore na potrebe društva koje je sve raznovrsnije te se sve više temelji na znanju, kao i na potrebe tržišta rada koje se ubrzano mijenja.
9. Europsko jedinstveno digitalno tržište trebalo bi poticati stvaranje i optjecaj kvalitetnih sadržaja koji se temelje na kulturnoj i jezičnoj raznovrsnosti Europe te osigurati uravnotežen okvir prava i dužnosti u cijelom lancu vrijednosti.
10. Ulaganja u kulturni i kreativni sektor često se smatraju rizičnima i nestabilnima jer se temelje na nematerijalnoj imovini. Stoga su potrebni inovativni financijski instrumenti posebno usmjereni na kulturni i kreativni sektor kojima će se ojačati kapacitet tih sektora za sudjelovanje u međusektorskoj suradnji, između ostalog i na međunarodnoj razini.

POZIVA DRŽAVE ČLANICE I KOMISIJU DA U OKVIRIMA SVOJIH POJEDINAČNIH PODRUČJA NADLEŽNOSTI I UZ UVAŽAVANJE NAČELA SUPSIDIJARNOSTI:

11. putem međusektorske suradnje razvijaju svijest svih dionika, osobito tvoraca politika, kreativnih profesionalaca, industrija, poduzeća i ulagača, o kulturnoj, gospodarskoj i društvenoj vrijednosti kreativnosti i inovacija. U tu je svrhu važno poticati široko rasprostiranje informacija o dobrim praksama, rezultatima i stečenim iskustvima u međusektorskoj suradnji, kao i umrežavanje stručnjaka te uzajamno učenje;

12. prevladaju izolirajući način razmišljanja u tradicionalnim područjima politike pomoću bolje integriranosti kulture i umjetničke kreativnosti u strategijama za gospodarski rast, socijalnim politikama, urbanom i regionalnom razvoju te održivom razvoju;
13. nastave utvrđivati postojeće politike i trendove povezane s kulturnim i kreativnim preplitanjima te unaprjeđivati prikupljanje podataka kako bi se osnažilo osmišljavanje politika utemeljeno na činjenicama. To podrazumijeva razvoj novih metodologija za mjerenje kulturnih i kreativnih preplitanja s drugim industrijama kako bi se bolje utvrdilo njihov inovativni doprinos te razumjelo njihov širi utjecaj;
14. promiču kreativne suradničke sustave (*creative ecosystems*) te multidisciplinarna okružja za kulturni i kreativni sektor pomoću struktura kao što su centri za inovacije i poduzetništvo, centri za ubrzani razvoj razvojnih (*start-up*) tvrtki, inkubatori, kreativni centri, zajednički radni prostori (*co-working spaces*) te programi umrežavanja;
15. promiču međusektorske kulturne i kreativne klastere i mreže na nacionalnoj, europskoj i međunarodnoj razini s ciljem poticanja izvoza kulture i kreativnosti te poboljšanja pristupa novim tržištima;
16. potiču uporabu netehnoloških, društvenih i uslužnih inovacija u tradicionalnim industrijama, primjerice tako da se u tim industrijama uvede pristup utemeljen na metodama promišljanja dizajna (*design thinking*)² te kreativnost temeljena na kulturi;
17. potiču kulturni i kreativni sektor da iskoriste mogućnosti budućeg jedinstvenog digitalnog tržišta.

² Metode promišljanja dizajna mogu se opisati kao način razmišljanja koji je usmjeren na rješenje te čija je polazišna točka cilj (bolje stanje u budućnosti), a ne rješavanje jednog specifičnog problema. Njime se pruža sveobuhvatan i kreativan pristup koji se može primijeniti na rješavanje širokog raspona situacija, osobito situacija koje su složene ili nepredviđene.

POZIVA DRŽAVE ČLANICE, UZ UVAŽAVANJE NAČELA SUPSIDIJARNOSTI, DA:

18. potiču kulturna i kreativna preplitanja na lokalnoj i regionalnoj razini, ako je moguće na temelju postojećih inicijativa, u uskoj suradnji s lokalnim akterima, nevladinim i drugim organizacijama te poduzećima. Također bi se moglo razmotriti stvaranje multidisciplinarnih klastera uz aktivnu uključenost lokalnih i regionalnih vlasti;
19. podupiru inicijative kojima se potiče zajedničko zalaganje za kulturni i kreativni sektor kako bi se prevladala sektorska izoliranost i razvili sveobuhvatni strateški pristupi;
20. u javnom sektoru potiču korištenje pristupom utemeljenim na metodama promišljanja dizajna kada se rješavaju kompleksna pitanja te razvijaju učinkovite usluge usmjerene na korisnika³;

³ Na temelju dokumenta „Provedba Akcijskog plana za inovacije temeljene na dizajnu” (SWD (2013) 380 završna verzija).

21. promiču povoljne uvjete za kulturni i kreativni sektor kako bi ti sektori mogli dalje razvijati svoj potencijal u kontekstu međusektorskih partnerstava, između ostalog razmatranjem preporuka Europskog saveza kreativnih industrija⁴, pomoću odgovarajućih mjera, primjerice:
- inovativnih financijskih instrumenata prilagođenih potrebama i specifičnostima tih sektora, poput sustavâ vaučera za kreativne inovacije⁵, financiranja u početnoj fazi pokretanja poduzeća⁶, skupnog financiranja (*crowdfunding*), mehanizama kreditnog jamstva, fondova rizičnog kapitala (poput poslovnih anđela i poduzetničkog kapitala (*venture capital*)) te povratnih dotacija⁷ kako bi se diversificirala financijska potpora kulturnom i kreativnom sektoru. Također bi se mogli razmotriti pilot-projekti kojima se potiče eksperimentiranje i preuzimanje rizika kao način poticanja inovacija;
 - platformi za razmjenu te osposobljavanja za ulagače s ciljem jačanja njihove svijesti o potencijalu kulturnog i kreativnog sektora, kao i za profesionalce koji rade u tim sektorima kako bi razvili svoje upravljačke i poslovne vještine;

⁴ Europski savez kreativnih industrija (ECIA) jest integrirana politička inicijativa koju je osnovala Komisija i koja je trajala od 2012. do 2014. Cilj joj je bio ispitivanje i revizija novih inovativnih instrumenata politika za kreativne industrije te izdavanje konkretnih preporuka.

⁵ Sustavi vaučera za kreativne inovacije jesu mali iznosi kredita koje vlade daju malim i srednjim poduzećima u svrhu kupovine usluga kojima u svoje poslovanje uvode inovacije (nove proizvode, usluge ili procese) (preporuka ECIA-e).

⁶ Početni kapital usmjeren je na potporu poduzećima koja se nalaze na putu od ideje ili faze prototipa do prvih komercijalnih prihoda. Usredotočen je na vrlo rane faze mladih inovativnih poduzeća gdje je rizik visok.

⁷ Povratne dotacije novi su instrument koji financiraju tijela javne vlasti. Odabrani projekt istodobno dobiva dvostruko financiranje koje se sastoji od zajma bez troškova te od „povratne dotacije” koju će poduzeće korisnik vratiti u cijelosti ili djelomično, ovisno o uspješnosti poduzeća tijekom razdoblja korištenja (preporuka ECIA-e).

22. u formalnom obrazovanju te u neformalnom učenju promiču razvoj transverzalnih vještina, poput kreativnosti, kulturne osviještenosti i poduzetništva; da potiču, prema potrebi, međusektorske pristupe među različitim područjima unutar visokih učilišta, primjerice putem zajedničkih programa između umjetnosti i kulture, inženjerstva, tehnologije, poslovanja i drugih relevantnih područja.

POZIVA KOMISIJU DA:

23. razvije sveobuhvatan strateški pristup za poticanje konkurentnosti i razvoja kulturne i kreativne industrije, istovremeno naglašavajući njihovu ulogu u ukupnom procesu inovacija u svim industrijama;
24. bolje prilagodi i rasprostire informacije o postojećim programima i sredstvima EU-a za kulturni i kreativni sektor kako bi se ojačala preplitanja s drugim područjima politike;

25. razmotri iskorištavanje postojećih sredstava dostupnih u okviru postojećih programa EU-a, poput Obzora 2020., Instrumenta za povezivanje Europe (*Connecting Europe Facility*), programâ Erasmus+, COSME i Kreativna Europa, za projekte preplitanja koji su, primjerice, usmjereni na:

- podupiranje multidisciplinarnih timova umjetnika, istraživača i tehnologa
- bolju potporu netehnološkim, društvenim i uslužnim inovacijama
- razvoj transverzalnih vještina, poput kritičkog razmišljanja i inicijativnosti
- podupiranje umjetničke prakse u urbanističkom razvoju kao sastavnog dijela pametnih i kreativnih gradova
- poticanje pristupa usmjerenog na korisnika u procesu modernizacije javnih usluga, primjerice primjenom metoda promišljanja dizajna

te da bez odlaganja nastavi s pripremama potrebnima za pokretanje Instrumenta jamstva za kulturni i kreativni sektor⁸ 2016. godine;

26. nastavi rad koji su započele njezine službe, poput Eurostata i Zajedničkog istraživačkog centra, na izradi informacija i podataka o doprinosu kulturnih i kreativnih preplitanja drugim gospodarskim sektorima i područjima politike, kao i rastu općenito.

SLAŽE SE:

27. da će 2018. godine ocijeniti rezultate ovih zaključaka. Cilj postupka ocjenjivanja rezultata bit će evaluacija napretka koji su države članice i Komisija postigle u daljnjim aktivnostima poduzetima slijedom ovih zaključaka⁹. Trebalo bi se savjetovati s državama članicama o načinu i opsegu tog postupka, koji bi trebao biti jednostavan i koristan.

⁸ Instrument jamstva za kulturni i kreativni sektor financijski je instrument uspostavljen programom Kreativna Europa (2014. – 2020.). Cilj mu je olakšati pristup financiranju za mikropoduzeća, mala i srednja poduzeća te organizacije koji djeluju u kulturnom i kreativnom sektoru.

⁹ Prethodni primjeri uključuju ocjenjivanje rezultata zaključaka Vijeća o kulturnom upravljanju iz 2012., koje je provedeno 2015. godine.